

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2020/21:MJU24

Hållbarhetskriterier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet

---

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag, med vissa ändringar när det gäller definitionen av biomassa i regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen. I propositionen lämnar regeringen förslag till hållbarhetskriterier för fasta och gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i anläggningar av en viss storlek. För att sådana biobränslen ska kunna få ett hållbarhetsbesked, vilket exempelvis krävs för skattenedsättning eller tilldelning av elcertifikat, får de enligt förslaget inte komma från mark med stor biologisk mångfald eller stora kollager. Regeringen föreslår också begränsningar för hur höga utsläppen av växthusgaser får vara. Regeringen föreslår vidare särskilda hållbarhetskriterier för skogsbiomassa som används för produktion av biodrivmedel och biobränslen. Om avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark används för framställning av biodrivmedel eller biobränslen, ska det enligt förslaget finnas övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager. De föreslagna lagändringarna behövs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

Ändringarna i lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen föreslås träda i kraft den 1 juli 2021. Ändringarna i lagen om elcertifikat och i lagen om skatt på energi föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns tre reservationer (M, SD, V, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:185 Hållbarhetskriterier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet.

Fyra yrkanden i följd motioner.

Utskottets initiativ till ändring av definitionen av biomassa i regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	8
Utskottets överväganden.....	9
Regeringens lagförslag	9
Definition av odikad mark.....	13
Långsiktighet i hållbarhetskriterierna	15
Skogsbruket och hållbarhetskriterierna	16
Reservationer	20
1. Definition av odikad mark, punkt 2 (M, SD, KD)	20
2. Långsiktighet i hållbarhetskriterierna, punkt 3 (M, KD)	21
3. Skogsbruket och hållbarhetskriterierna, punkt 4 (V)	21
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	23
Propositionen	23
Följdmotionerna	23
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	24
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	41

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen med den ändringen att definitionen av biomassa i 1 kap. 2 § ska ha den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3,

2. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,

3. lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:185 punkterna 2 och 3 samt bifaller delvis proposition 2020/21:185 punkt 1.

2. Definition av odikad mark

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:4060 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) och

2020/21:4062 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 1 (M, SD, KD)

3. Långsiktighet i hållbarhetskriterierna

Riksdagen avslår motion

2020/21:4062 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 2 (M, KD)

4. Skogsbruket och hållbarhetskriterierna

Riksdagen avslår motion

2020/21:4065 av Elin Segerlind m.fl. (V).

Reservation 3 (V)

Stockholm den 8 juni 2021

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Maria Gardfjell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Gardfjell (MP), Jessica Rosencrantz (M), Isak From (S), John Widegren (M), Runar Filper (SD), Magnus Manhammar (S), Kristina Yngwe (C), Elin Segerlind (V), Betty Malmberg (M), Martin Kinnunen (SD), Malin Larsson (S), Marlene Burwick (S), Nina Lundström (L), Staffan Eklöf (SD), Markus Selin (S), Rickard Nordin (C) och Kjell-Arne Ottosson (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2020/21:185 Hållbarhets-kriterier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslaget har granskats av Lagrådet.

Tre motioner har väckts med anledning av propositionen. Förslagen finns i bilaga 1.

Vid utskottets sammanträde den 27 maj 2021 informerade Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) och företrädare för Energi-myndigheten utskottet om behovet av att ändra definitionen av biomassa i regeringens förslag till lag om ändring 1 kap. 2 § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (hållbarhets-lagen). Utskottet har, mot bakgrund av vad som framkommit under beredningen, tagit fram ett förslag till ändring av definitionen av biomassa i hållbarhetslagen. Utskottets förslag finns i bilaga 3.

Bakgrund

Inledning

I det hittillsvarande förnybartdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG, finns krav på att biodrivmedel och flytande biobränslen ska uppfylla kriterier för hållbarhet och för minskade växthusgasutsläpp för att kunna användas för vissa utpekade syften, bl.a. stödgivning. Direktivet har ändrats vid flera tillfällen och omarbetades i sin helhet genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (det omarbetade förnybartdirektivet). Förslagen i propositionen genomför artiklarna 28–31 i direktivet. Det omarbetade förnybartdirektivet ska vara genomfört senast den 30 juni 2021.

Hittillsvarande reglering om hållbarhetskriterier

I det hittillsvarande förnybartdirektivet ställs krav på att biodrivmedel och flytande biobränslen ska uppfylla vissa s.k. markkriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp för att finansiellt stöd ska kunna ges. Nedsättning av energiskatt och koldioxidskatt för biodrivmedel är exempel på sådant finansiellt stöd. Förmånsbehandling inom EU:s system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (EU ETS) är ett annat exempel. Biodrivmedlet

eller det flytande bibränslet måste också uppfylla de nämnda kriterierna för att kunna räknas med i EU:s nationella mål för användningen av förnybar energi som medlemsstaterna måste uppfylla. Kraven gäller också om drivmedlet eller bränslet ska användas vid uppfyllandet av kvoter för energi från förnybara energikällor. Elcertifikatssystemet och reduktionsplikten är exempel på sådana system för kvoter. Genom hållbarhetskriterierna ställs krav på att råvaror som används för att producera biodrivmedel eller flytande biobränslen inte får komma från mark med högt kolinnehåll eller mark med hög biologisk mångfald (markkriterier), om drivmedlet eller bränslet ska anses som hållbart. Kriterierna för minskade växthusgasutsläpp innebär att användningen av biodrivmedel eller biobränslen ska medföra en minskning av utsläppen av växthusgaser med minst 50 procent i förhållande till utsläppen om fossila bränslen i stället hade använts. För biodrivmedel och flytande biobränslen som framställts av avfall eller restprodukter gäller kravet på minskade växthusgasutsläpp, men beräkningen görs från den plats där avfallet eller restprodukten uppstod. Huvudregeln är att markkriterierna inte gäller för avfall och restprodukter. Det är bara i fråga om restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske eller skogsbruk som direkt har uppkommit i sådan verksamhet som markkriterierna gäller. I det hittillsvarande förnybartdirektivet finns bestämmelser om hur det ska kontrolleras att ekonomiska aktörer har uppfyllt markkriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp. Det finns också regler för beräkning av växthusgaspåverkan av biodrivmedel och flytande biobränslen. Det hittillsvarande förnybartdirektivets krav när det gäller markkriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp har genomförts i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (hållbarhetslagen), förordningen (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (hållbarhetsförordningen) och i Energimyndighetens föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (STEMFS 2011:2). Bestämmelser som genomför kriterierna finns även i lagen (2011:1200) om elcertifikat, där hållbarhetsbesked är ett villkor för tilldelning av elcertifikat vid elproduktion från flytande biobränslen. Enligt lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensen och dieselbränslen (reduktionspliktslagen) måste de bränslen som reduktionsplikten uppfylls med omfattas av ett hållbarhetsbesked för att få tillgodoräknas mot plikten. I lagen (1994:1776) om skatt på energi (förkortad LSE) är hållbarhetsbesked i vissa fall ett villkor för nedsättning av energiskatt och koldioxidskatt. I de svenska regelverken används ordet hållbarhetskriterier för såväl markkriterierna som kriterierna för minskade växthusgasutsläpp. Energimyndigheten hanterar frågor om hållbarhetskriterier och är tillsynsmyndighet för systemet. Det är företag och andra aktörer som är rapporteringsskyldiga enligt hållbarhetslagen som ska visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda. Den som är rapporteringsskyldig ska därför ha ett kontrollsystem. En oberoende granskare ska kontrollera att

kontrollsystemet är uppbyggt på ett sådant sätt att hållbarhetskriterierna uppfylls. Den som är rapporteringsskyldig ska ansöka hos Energimyndigheten om ett hållbarhetsbesked för sitt kontrollsystem. Hållbarhetsbeskedet beslutas av myndigheten och innebär att de biobränslen som den rapporteringsskyldige är skattskyldig för eller använder yrkesmässigt ska anses som hållbara. Beskedet gäller tills vidare men ska omprövas. Det kan under vissa förutsättningar återkallas. Den som får ett hållbarhetsbesked är skyldig att anmäla väsentliga ändringar i kontrollsystemet till myndigheten. Rapporteringsskyldiga aktörer ska en gång per år rapportera uppgifter till Energimyndigheten om de hållbara biodrivmedel och flytande biobränslen som skattskyldighet har inträtt för enligt 5 kap. LSE eller som använts i yrkesmässig verksamhet om det rör flytande biobränslen som inte är skattepliktiga.

Ändringar som krävs för att genomföra det omarbetade förnybartdirektivet

Den stora förändringen efter omarbetningen av förnybartdirektivet är att det införs hållbarhetskriterier för användning av fasta och gasformiga biobränslen för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i anläggningar av en viss storlek. Både markkriterier och krav på minskade växthusgasutsläpp införs för dessa biobränslen. För produktion av bränslen krävs dock endast att markkriterierna är uppfyllda. Därutöver höjs kraven på minskade växthusgasutsläpp för biodrivmedel och flytande biobränslen som har producerats i en anläggning som tagits i drift efter den 31 december 2020. För biodrivmedel och biobränslen som framställs av skogsbiomassa införs ändrade krav på hållbarhet. Kraven innebär att det ska finnas en lagstiftning i det land där biomassan produceras, som bl.a. säkerställer skogsförnyring, skydd av arealer som utsetts för naturskyddsändamål och att det vid avverkningen tas hänsyn till att jordbeskaffenheten och den biologiska mångfalden ska bevaras. I direktivet ställs även krav på att landet, eller den regionala organisation för ekonomisk integration, som skogsbiomassan kommer från ska vara part i Parisavtalet från 2015 om klimatförändringar, som följde på den 21:a partskonferensen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (Parisavtalet). Landet eller regionen ska också ha en lagstiftning i enlighet med artikel 5 i Parisavtalet eller ha ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt. Vidare ställs krav på att det, i fråga om avfall eller restprodukter som kommer från jordbruksmark, ska finnas övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager. Utöver kraven på hållbarhetskriterier ställs krav på rapportering av uppgifter till en databas som gör det möjligt att spåra flytande och gasformiga drivmedel.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås hållbarhetskriterier för fasta och gasformiga bibränslen som används för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i anläggningar av en viss storlek. För att sådana bibränslen ska kunna få ett hållbarhetsbesked, vilket exempelvis krävs för skattenedsättning eller tilldelning av elcertifikat, får de inte komma från mark med stor biologisk mångfald eller stora kollager. Det föreslås också begränsningar för hur höga utsläppen av växthusgaser får vara. Det föreslås särskilda hållbarhetskriterier för skogsbiomassa som används för produktion av biodrivmedel och biobränslen. Om avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark används för framställning av biodrivmedel eller biobränslen, ska det finnas övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager. De föreslagna lagändringarna behövs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybartdirektivet). Ändringarna i lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen föreslås träda i kraft den 1 juli 2021. Ändringarna i lagen om elcertifikat och i lagen om skatt på energi föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen om (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, med vissa ändringar när det gäller definitionen av biomassa i 1 kap. 2 §, lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi och lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.

Propositionen

Hållbarhetskriterier för fasta och gasformiga bränslen

Regeringen föreslår att hållbarhetskriterierna för fasta och gasformiga biobränslen endast ska gälla för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska enligt förslaget få meddela föreskrifter om vad som avses med anläggningar och sammanlagd installerad tillförd effekt. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska även få meddela föreskrifter om krav på kontrollsystem för anläggningsbesked för gasformiga biobränslen.

Vidare föreslår regeringen att med biobränslen ska avses fasta, gasformiga eller flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för andra energiändamål än motordrift. Definitionerna av flytande och gasformiga biobränslen ska tas bort.

Utökade krav på minskade växthusgasutsläpp

För att utsläppen av växthusgaser från biodrivmedel och flytande biobränslen ska anses som hållbara ska de enligt regeringens förslag understiga de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 65 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift efter den 31 december 2020. I fråga om utsläppen av sådana växthusgaser från fasta och gasformiga biobränslen som används vid produktion av el, värme eller kyla ska utsläppen understiga de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 70 procent, om anläggningen där det fasta eller gasformiga biobränslet används har tagits i drift efter den 31 december 2020, och minst 80 procent, om den anläggning där det fasta eller gasformiga biobränslet används har tagits i drift efter den 31 december 2025. Enligt förslaget ska regeringen eller den myndighet som

regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser för fasta och gasformiga biobränslen ska beräknas.

Regeringen föreslår vidare att en anläggning ska anses ha tagits i drift när den fysiska produktionen av biodrivmedel eller flytande biobränslen har inletts eller när den fysiska produktionen av el, värme eller kyla från fasta och gasformiga biobränslen har inletts.

Ändrad inriktning på markkriterierna

Regeringen föreslår att de bestämmelser i hållbarhetslagen som syftar till att skydda mark med hög biologisk mångfald, förhindra ändrad markanvändning på mark med stora kollager och förhindra dränering av torvmark endast ska gälla agrobiomassa. Bestämmelserna ska enligt förslaget även omfatta fasta och gasformiga biobränslen. Det ska införas ett nytt hållbarhetskriterium som avser skogar och annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald. Med agrobiomassa ska enligt regeringens förslag avses biomassa som produceras inom jordbruket.

Regeringen föreslår vidare att det ska införas nya hållbarhetskriterier för att biodrivmedel och biobränslen som produceras av skogsbiomassa ska anses som hållbara. Med skogsbiomassa ska avses biomassa som produceras inom skogsbruket. Enligt regeringens förslag ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela ytterligare föreskrifter om hur det ska visas att villkoren och systemen för övervakning, kontroll och förvaltning av de nya hållbarhetskriterierna för skogsbiomassa är uppfyllda.

Vidare föreslår regeringen att det ska finnas övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager för att ett biodrivmedel eller biobränsle som har producerats av avfall eller restprodukter som har uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet ska anses som hållbart. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska enligt regeringens förslag få meddela föreskrifter om hur det ska visas att villkoren för sådana övervaknings- och förvaltningsplaner är uppfyllda. De nya hållbarhetskriterierna för att biodrivmedel och biobränslen som framställts av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska enligt regeringens förslag gälla för restprodukter som har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet. Fast kommunalt avfall från biomassa som används för produktion av el, värme och kyla ska enligt förslaget anses som hållbart även om hållbarhetskriterierna inte är uppfyllda.

Kontroll av hållbarhetskriterierna

Regeringen föreslår att den som enligt lagen om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel och den som i yrkesmässig verksamhet använder ett flytande biobränsle ska vara rapporteringsskyldig. Även den som i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme, kyla eller bränslen ska vara

rapporteringskyldig, om bibränslet används i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt. Den som i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle i en anläggning för produktion av el, värme, kyla eller bränslen med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt ska också vara rapporteringskyldig, liksom den som ansöker om hållbarhetsbesked av något annat skäl. Med biodrivmedel ska enligt regeringens förslag avses flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift.

Regeringen föreslår också att den som är rapporteringskyldig ska ha ett kontrollsystem även för fasta och gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt (fast biobränsle) eller på minst 2 megawatt (gasformigt biobränsle). Hittillsvarande regler om hållbarhetsbesked och återkallelse av hållbarhetsbesked ska enligt regeringens förslag gälla även för sådana fasta och gasformiga biobränslen. Vidare föreslår regeringen att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer även i fråga om sådana biobränslen ska få meddela föreskrifter om styrkande av hållbarhet.

Enligt regeringens förslag ska uppgiftsskyldigheten gälla aktörer som är rapporteringskyldiga, med undantag för aktörer som har ansökt om hållbarhetsbesked av något annat skäl än att det krävs enligt hållbarhetslagen. Uppgiftsskyldigheten ska även omfatta uppgifter för rapportering till den unionsdatabas som ska inrättas och för sådana mängder biodrivmedel eller biobränslen som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om. Vidare föreslår regeringen att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om undantag från uppgiftsskyldigheten och om att den som är rapporteringskyldig ska informera konsumenter om vilken typ av biobränsle som används i den yrkesmässiga verksamheten och om bränslets geografiska ursprung.

Ändringar av övriga regelverk

Regeringen föreslår att befrielsen från energiskatt och koldioxidskatt som medges för biogas och biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning ska ges endast om förbrukaren vid förbrukningstillfället innehar ett hållbarhetsbesked som omfattar bränslet. Detta ska endast gälla förbrukning i sådana anläggningar där användningen medför rapporteringskyldighet enligt hållbarhetslagen. Avdrag för energiskatt och koldioxidskatt på biogas och biogasol som en skattskyldig har förbrukat eller sålt som motorbränsle ska enligt förslaget ges endast om bränslet omfattas av ett hållbarhetsbesked, utan nuvarande begränsning till transportändamål.

Vidare föreslår regeringen att när el produceras med flytande, fasta eller gasformiga biobränslen, ska elcertifikat få tilldelas endast om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen om hållbarhetskriterier för

biodrivmedel och biobränslen. För fasta och gasformiga biobränslen ska kravet gälla endast om bränslena används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att ändringarna i hållbarhetslagen ska träda i kraft den 1 juli 2021. Vidare föreslås att ändringarna i elcertifikatslagen och i lagen om skatt på energi ska träda i kraft den 1 januari 2022. Leverans eller användning av biodrivmedel eller biobränslen som en aktör har i lager vid ikraftträdandet eller har avtalat om före den tidpunkten och som avser leverans före den 1 juli 2022, ska enligt regeringens förslag inte utgöra grund för återkallelse av hållbarhetsbesked eller hinder för tillsynsmyndigheten att besluta om sådana besked.

Konsekvensanalys

Regeringens bedömning är att de nya kraven på hållbarhetskriterier för fasta och gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme, kyla eller bränslen omfattar 200–300 anläggningar. Den skogsbiomassa som används i Sverige har i hög utsträckning sitt ursprung i Sverige. Eftersom regeringens bedömning är att svensk skogsbiomassa uppfyller kraven för att Sverige ska vara ett s.k. A-land innebär regelverket endast mindre administrativa kostnader för aktörerna, bl.a. för rapportering av uppgifter till Energimyndigheten. Övriga förslag i propositionen förväntas enligt regeringens inte heller leda till några större konsekvenser för aktörerna och inte heller till några offentligfinansiella effekter.

Kompletterande uppgifter

Under beredningen i miljö- och jordbruksutskottet har Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) uppmärksammat utskottet på att den definition av biomassa i 1 kap. 2 § hållbarhetslagen som föreslås i propositionen behöver ändras för att överensstämja med definitionen i det omarbetade förnybartdirektivet. Enligt departementet var det rent språkliga överväganden under arbetet med propositionen som låg bakom att direktivets definition av biomassa inte arbetades in i propositionen i samma lydelse som i det omarbetade förnybartdirektivet. Efter det att propositionen överlämnades till riksdagen har det dock uppmärksammats att den definition som föreslås i propositionen medför att vissa typer av avfall, bl.a. parkavfall, inte omfattas av definitionen av biomassa. Definitionen bör enligt departementet därför ändras så att den till sin ordalydelse stämmer överens med definitionen i det omarbetade förnybartdirektivet.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen nu antar regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som framförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Mot bakgrund av det som Regeringskansliet har anfört under beredningen av detta ärende bör dock definitionen av biomassa i 1 kap. 2 § i regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen ändras för att stämma överens med definitionen i det omarbetade förnybartdirektivet. Utskottet anser att ändringen är av sådan beskaffenhet att Lagrådets granskning skulle sakna betydelse. Utskottet tillstyrker således propositionen, med de ändringar som framgår av utskottets lagförslag i bilaga 3.

Definition av odikad mark

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en definition av odikad mark.

Jämför reservation 1 (M, SD, KD).

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:4060 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) föreslås att regeringen snarast följer upp propositionen med en definition av odikad mark. Införandet av ett nytt hållbarhetskriterium för torvmark beskär handlingsfriheten för markägare och undergräver äganderätten, och bör också betraktas som en överimplementering av direktivet. För att få en tydlighet och säkra att markägare kan känna till om de omfattas av propositionens kriterier bör begreppet odikad torvmark tydligt definieras.

Även kommittémotion 2020/21:4062 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 2 handlar om att det behövs en tydligare definition av vad som utgör odikad torvmark. Vad som utgör odikad torvmark är enligt motionärerna alltför svagt definierat och det uppstår därför svårigheter att avgränsa den odikade torvmarken. Det är därför viktigt att det tydligt definieras när en torvmark betraktas som odikad för att inte minst markägare ska veta om de omfattas av propositionens kriterier som rör odikad torvmark.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

De s.k. markkriterierna i artikel 29.2–29.5 i det omarbetade förnybartdirektivet syftar enligt propositionen till att skydda mark med hög biologisk mångfald, förhindra ändrad markanvändning på mark med stora kollager och förhindra dränering av torvmark. De har tidigare gällt för både agrobiomassa och

skogsbiomassa. Den viktigaste förändringen i det omarbetade förnybartdirektivet är enligt regeringen att dessa markkriterier endast gäller agrobiomassa, dvs. biomassa som produceras inom jordbruk. Nämnda bestämmelser i direktivet utökas även från att hittills endast ha gällt för biodrivmedel och flytande biobränslen till att omfatta fasta och gasformiga biobränslen som framställs av biomassa.

När det gäller skydd av odikade torvmarker anför regeringen i propositionen att för att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får inte dessa bränslen produceras av biomassa från mark som den 1 januari 2008 var torvmark, om det inte visas att odling och skörd eller avverkning av råvaran inte medför dränering av tidigare odikad mark. Syftet är enligt regeringen att förhindra att odikade torvmarker dräneras eftersom detta leder till att kol som är bundet i marken frigörs i form av utsläpp av koldioxid. Bestämmelsen om skydd av odikade torvmarker finns i 2 kap. 5 § hållbarhetslagen och enligt regeringen måste den anpassas så att den endast gäller agrobiomassa. Den behöver också ändras så att den omfattar fasta och gasformiga biobränslen. I övrigt föreslår regeringen vissa språkliga ändringar.

Den föreslagna lydelsen av 2 kap. 5 § hållbarhetslagen genomför artikel 29.5 i det omarbetade förnybartdirektivet (jfr artikel 17.5 i det hittillsvarande förnybartdirektivet). Av artikeln följer att biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från agrobiomassa som beaktas för de syften som anges i punkt 1 första stycket a, b och c inte ska framställas från råvaror som erhålls från mark som var torvmark i januari 2008, såvida inte bevis kan tillhandahållas för att odling och skörd av dessa råvaror inte medför dränering av tidigare odikad mark. Formuleringen ”dränering av tidigare odikad mark” har inte förändrats sedan det ursprungliga förnybartdirektivet (dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG) och hållbarhetslagen trädde i kraft.

Av regeringens proposition 2015/16:178 En samlad torvprovning framgår att torvtäkt i regel endast sker i myrar som redan är påverkade av dikning eller i ofullständigt utvunna täkter. Innan torven kan utvinnas måste myren beredas. Beredningen innebär att all vegetation på myrens yta tas bort och att myren markavvattnas. Markavvattning sker sedan under den tid som verksamheten bedrivs. När täktverksamheten avslutats måste myren efterbehandlas. Det är inte möjligt att återskapa den odikade myren och dess ekosystem i den utformning och funktion som den hade före täkten eftersom ekosystemet är beroende av de torvlager som tagits bort genom torvtäkten. Efterbehandling kan bl.a. innebära återbeskogning eller att sjöar eller våtmarker skapas, och i det senare fallet kan under vissa förutsättningar en ny myr utvecklas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att begreppet odikad torvmark sedan länge är etablerat inom torvnäringen och torvforskningen. Utskottet ser för tillfället inte något behov av att ytterligare definiera detta begrepp rättsligt. Därför föreslår

utskottet att motionerna 2020/21:4060 (KD) och 2020/21:4062 (M) yrkande 2 lämnas utan åtgärd.

Långsiktighet i hållbarhetskriterierna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som handlar om långsiktighet i hållbarhetskriterierna.

Jämför reservation 2 (M, KD).

Motionen

Enligt kommittémotion 2020/21:4062 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1 måste regeringen agera för en långsiktighet i hållbarhetskriterierna i förnybartdirektivet. Motionärerna framhåller vikten av att hållbarhetskriterierna inte ändras på ett sätt som omöjliggör för omställningen av bränslemarknaden som är i behov av långsiktiga spelregler, särskilt i en tid av stigande efterfrågan.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

I 2 kap. hållbarhetslagen anges de kriterier som biodrivmedel och biobränslen måste uppfylla för att anses hållbara enligt de krav som ställs i förnybartdirektivet. I kapitlet finns också ett antal befintliga bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter dels om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser från de biodrivmedel och flytande biobränslen som avses med bestämmelsen ska beräknas (2 kap. 1 §), dels om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som anges i bestämmelserna (2 kap. 2–4 §§). Regeringen föreslår i propositionen att dessa bemyndiganden behålls oförändrade eller preciseras för att överensstämma med det omarbetade förnybartdirektivet.

I propositionen föreslår regeringen dessutom att det införs nya bemyndiganden i hållbarhetslagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att dels meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser för fasta och gasformiga biobränslen ska beräknas (2 kap. 1 a §), dels meddela ytterligare föreskrifter om hur det ska visas att vissa villkor som anges i paragraferna är uppfyllda (2 kap. 6–8 §§).

Som skäl för de föreslagna bemyndigandena i 2 kap. 6–8 §§ hållbarhetslagen anför regeringen att kommissionen i enlighet med artikel 29.8 i förnybartdirektivet senast den 31 januari 2021 ska anta genomförandeakter som ska ge vägledning i fråga om vilket underlag som krävs för att visa att markkriterierna för skogsbiomassa följs. För att säkerställa att skogsbiomassa som används vid framställning av biodrivmedel och biobränslen ska anses som

hållbar och att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela ytterligare föreskrifter om hur det ska visas att villkoren för de nya systemen för övervakning, kontroll och förvaltning är uppfyllda. Föreskrifterna bör även kunna avse bevis för att rapporterade utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inte överstiger upptaget från kollager och kolsänkor.

Utskottets ställningstagande

I propositionen lämnas ett antal bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att lämna ytterligare föreskrifter i frågor som aktualiseras i propositionen. Utskottet förutsätter att bemyndigandena tillämpas på ett sätt som främjar en hållbar användning av biodrivmedel och biobränslen och som samtidigt skapar långsiktighet för bränslemarknaden. Utskottet utgår även från att regeringen driver en sådan balanserad linje vid arbetet inom EU i dessa frågor. Därmed föreslår utskottet att motion 2020/21:4062 (M) yrkande 1 lämnas utan åtgärd.

Skogsbruket och hållbarhetskriterierna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om förslag på stärkt reglering inom skogsbruket för att höja miljöhänsynen.

Jämför reservation 3 (V).

Motionen

Enligt kommittémotion 2020/21:4065 av Elin Segerlind m.fl. (V) bör regeringen ges i uppdrag att skyndsamt återkomma med förslag på stärkt reglering inom skogsbruket för att höja miljöhänsynen. Motionärerna anför att ett hållbart nyttjande av biobränslen och biodrivmedel som baseras på skogsbiomassa förutsätter en reglering av skogsbruket som värnar skogen som ekosystem. Motionärerna delar inte regeringens uppfattning att det svenska skogsbruket bedrivs hållbart och att skogspolitiken återspeglar att produktions- och miljöhänsyn är jämställda.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

I propositionen anför regeringen att omarbetningen av förnybartdirektivet innebär att markkriterier har tagits fram för att minimera risken för användning av skogsbiomassa som kommer från ohållbar produktion vid framställning av biobränslen och biodrivmedel. Med skogsbiomassa avses biomassa som producerats i skogsbruk, vilket motsvarar råvaror som producerats på

skogsmark. En definition av vad som avses med skogsmark finns i 2 § första stycket 1 skogsvårdslagen (1979:429).

Av propositionen framgår vidare att markkriterierna för skogsbiomassa, som finns i artikel 29.6–29.9, har sin grund i ett s.k. riskbaserat förfarande. Med det menas att i de fall biomassan kommer från länder med låg risk för att biomassan ska vara ohållbar kan hållbarhetskriterierna uppfyllas på ett betydligt enklare sätt än om biomassan inte kommer från ett sådant land. Artiklarna är därför uppdelade i A- och B-alternativ beroende på förutsättningarna i det land där råvaran är odlad. Om skogsbiomassan har avverkats i ett land med en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig inom avverkningsområdet och det finns övervaknings- och kontrollsystem som säkerställer vissa i artikeln angivna förutsättningar, räcker det att visa på att skogsbiomassan kommer från ett sådant land ("A-alternativet") för att skogsbiomassan ska anses som hållbar. Lagstiftningen och kontrollsystemen ska visa att avverkningsverksamheten bedrivs på ett lagenligt sätt, att skogsförnyring sker på avverkade arealer, att formellt skyddade områden (inklusive sådana arealer på våtmarker och torvmarker) skyddas, att det vid avverkningen tas hänsyn till att bevara jordbeskaffenhet och biologisk mångfald och att avverkningen upprätthåller eller förbättrar skogens produktionskapacitet på lång sikt. Om det inte kan visas att skogsbiomassan kommer från ett land som uppfyller dessa förutsättningar, ska det finnas förvaltningssystem för området som skogsråvaran kommer från som säkerställer att motsvarande krav är uppfyllda ("B-alternativet").

Enligt regeringen används svensk skogsbiomassa i mycket hög utsträckning för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i Sverige. Användningen av skogsbiomassa för produktion av biodrivmedel är i nuläget låg. Det som används är tallolja, som är en restprodukt från massatillverkning. Även lignin och sågspån, som är råvaror som kan komma att användas för produktion av biodrivmedel de närmaste åren, är restprodukter från industriella processer.

Regeringen anför i propositionen att markkriterierna inte behöver vara uppfyllda för att restprodukter ska anses som hållbara. Ett undantag då markkriterierna gäller är om restprodukten har uppkommit direkt i skogsbruket. Vidare anför regeringen att Skogsstyrelsen i rapporten Underlag för genomförande av direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (rapport 2019/15) redovisar lagstiftning, övervakning, kontroll och andra åtgärder som är relevanta när det gäller hållbarhets-kriterierna för skogsbiomassa i det omarbetade förnybartdirektivet. Mot bakgrund av redovisningen i den rapporten bedöms svensk skogsbiomassa uppfylla direktivets krav och Sverige blir därmed ett s.k. A-land.

I propositionen redogör regeringen för de regelverk – bl.a. miljöbalken, skogsvårdslagen (1979:429), skogsvårdsförordningen (1993:1096), artskyddsförordningen (2007:845), miljötillsynsförordningen (2011:13) och förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. – och åtgärder som ligger till grund för bedömningen att svensk skogsbiomassa är

att anse som hållbar enligt de krav som ställs enligt direktivet. Sammanfattningsvis är regeringens bedömning att Sverige har nationell lagstiftning samt övervaknings- och kontrollsystem som säkerställer att kriterierna uppfylls så att risken för användning av skogsbiomassa som kommer från ohållbar produktion minimeras. Därmed uppfyller skogsbiomassa som avverkas i Sverige kriterierna för A-alternativet i det omarbetade förnybartdirektivet.

Regeringen anför vidare att det vid omarbetningen av förnybartdirektivet även har tillkommit bestämmelser som syftar till att säkerställa att kollager och kolsänkor i skogen upprätthålls eller förbättras på lång sikt. Detta anses enligt direktivet vara säkerställt om det land eller den regionala organisation för ekonomisk integration där skogsbiomassan har sitt ursprung är part i Parisavtalet, har lagt fram ett nationellt fastställt bidrag för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) samt har nationell eller regional lagstiftning i enlighet med artikel 5 i Parisavtalet som är tillämplig när det gäller utvinning för att bevara och stärka kollager och kolsänkor, och det finns belägg för att rapporterade utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inte överstiger upptaget. Om det inte kan visas att dessa förutsättningar är uppfyllda, ska det finnas förvaltningssystem för området som skogsråvaran kommer från för att säkerställa att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt. Med utgångspunkt i vad Skogsstyrelsen redovisar i sin rapport (se ovan) är regeringens bedömning att Sverige uppfyller kraven. För Sveriges del gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU, den s.k. LULUCF-förordningen. Förordningen fastställer medlemsstaternas åtaganden för sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk som bidrar till att unionen kan uppnå målen i Parisavtalet och målet för minskning av växthusgasutsläppen under 2021–2030. Förordningen fastställer även regler för bokföring av utsläpp och upptag inom LULUCF och för kontroll av medlemsstaternas fullgörande av dessa åtaganden.

Vidare framgår av propositionen att det omarbetade förnybartdirektivet innehåller särskilda bestämmelser som avser kontroll av att skogsbiomassa är hållbar. För skogsbiomassa är det tillräckligt att använda första- eller andrapartsgranskning upp till skogsbiomassans första samlingspunkt när skogsbiomassan kommer från s.k. A-länder. Det är då tillräckligt att säljare eller köpare upp till denna samlingspunkt försäkrar att det finns den typ av lagstiftning samt kontroll- eller övervakningssystem som framgår av kriterierna. Om det finns en generell analys och bedömning av en myndighet som innebär att kriterierna för A-länder bedömts vara uppfyllda i en viss region, så bör det endast behövas en försäkran om att råvaran producerats i den region som bedömningen gäller för. Enligt propositionen anser

Energimyndigheten att en sådan analys och bedömning bör göras för svensk skogsbiomassa och ges tillräcklig status för att kunna användas av aktörer och tillsynsmyndighet. Detta gäller också för de särskilda krav som ställs på restprodukter och avfall från jordbruksmark. Regeringens utgångspunkt är att Skogsstyrelsen i sitt regleringsbrev ska ges ett återrapporteringskrav om att följa upp huruvida lagstiftningen har utvecklats på ett sätt som påverkar bedömningen att Sverige är ett A-land. Ett sådant uppdrag bör enligt regeringen utformas först efter det att kommissionen presenterat vägledande riktlinjer.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av redovisningen ovan anser regeringen att skogsbiomassa som produceras i Sverige är att anse som hållbar i förnybartdirektivets mening. Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen och föreslår därför att motion 2020/21:4065 (V) lämnas utan åtgärd.

Reservationer

1. Definition av odikad mark, punkt 2 (M, SD, KD)

av Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M), Runar Filper (SD), Betty Malmberg (M), Martin Kinnunen (SD), Staffan Eklöf (SD) och Kjell-Arne Ottosson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:4060 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD) och

2020/21:4062 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Enligt Sveriges geologiska undersökning (SGU) är Sverige en betydande producent av odlingstorv i Europa. Utvinningen av energitorv är i dag ungefär lika stor som utvinningen av odlingstorv, räknat i kubikmeter torv. Energitorv används främst som bränsle vid fjärrvärmeanläggningar och alltid tillsammans med olika typer av träbränslen. 90 procent av de svenska torvmarkerna anses vara odikade. När det gäller de kriterier som rör odikad torvmark är vår tolkning av propositionen att förslagen i den skulle innebära att ca 13,5 procent av all mark i Sverige, dvs. den yta som enligt SGU utgörs av odikad torvmark, inte räknas som hållbar enligt kriterierna och därmed undantas från möjligheten att utgöra underlag för energitorv. Detta blir i realiteten ett intrång i markägarens möjligheter att bruka och få avkastning från sin mark. Torvmark kan i realiteten utgöras av olika typer av mark med olika egenskaper, men enligt propositionen antas all odikad torvmark ha samma biologiska mångfald. Vad som utgör odikad torvmark är därtill alltför svagt definierat och det uppstår därför svårigheter att avgränsa den odikade torvmarken. Det är därför viktigt att det tydligt definieras när en torvmark betraktas som odikad för att inte minst markägare ska veta om de omfattas av propositionens kriterier som rör odikad torvmark.

2. Långsiktighet i hållbarhetskriterierna, punkt 3 (M, KD)

av Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M), Betty Malmberg (M) och Kjell-Arne Ottosson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:4062 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen måste agera för en långsiktighet i hållbarhetskriterierna i förnybartdirektivet så att kriterierna inte ändras på ett sätt som omöjliggör för omställningen av bränslemarknaden. Bränslemarknaden är i behov av långsiktiga spelregler, särskilt i en tid av stigande efterfrågan.

3. Skogsbruket och hållbarhetskriterierna, punkt 4 (V)

av Elin Segerlind (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:4065 av Elin Segerlind m.fl. (V).

Ställningstagande

Jag och mitt parti välkomnar hållbarhetskriterier för att nyttja biomassa hållbart. Ett hållbart nyttjande av biobränslen och biodrivmedel baserat på skogsbiomassa förutsätter dock en reglering av skogsbruket i sin helhet som värnar skogen som ekosystem med dess biologiska mångfald och livsmiljöer. Först i en sådan kontext får hållbarhetskriterier relevans. Jag och mitt parti delar inte regeringens uppfattning att vårt nuvarande nationella skogsbruk bedrivs hållbart och att skogspolitiken återspeglar att produktion och miljöhänsyn är jämställda. Sverige uppfyller varken nationella eller internationella åtaganden om att bevara den biologiska mångfalden i skogen. Sveriges nationella miljömål Levande skogar har en negativ miljötveckling, bl.a. på grund av en minskning av livsmiljöer för hotade och känsliga arter.

Antalet rödlistade arter där skogen utgör en livsviktig miljö uppgår till över 2 000 arter och har ökat med 13 procent sedan 2015. Avverkningen av skyddsvärda skogar fortsätter att ske och enligt svensk rapportering till EU har Sverige endast gynnsam bevarandestatus för 1 av 15 rapporterade skogstyper. Regeringen har trots detta inte vidtagit några åtgärder för att stärka kraven på miljöhänsyn inom skogsbruket. I stället har initiativ tagits för att ytterligare stärka frivilligheten inom skogsbruket, och den landsomfattande nyckelbiotopsinventeringen för att få kännedom om samt värna hotade arter har lagts ned. Regeringen bör därför ges i uppdrag att skyndsamt återkomma med förslag på stärkt reglering inom skogsbruket för att höja miljöhänsynen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:185 Hållbarhetskriterier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.

Följdmotionerna

2020/21:4060 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast följa upp propositionen med en definition av odikad mark och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:4062 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska agera för en långsiktighet i hållbarhetskriterierna i förnybartdirektivet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en tydligare definition av vad som utgör odikad torvmark, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:4065 av Elin Segerlind m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ges i uppdrag att skyndsamt återkomma med förslag på stärkt reglering inom skogsbruket för att höja miljöhänsynen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

dels att rubriken till lagen samt 1 kap. 1, 2 och 3 §§, 2 kap. 1–6 §§, 3 kap. 1–1 b, 1 d, 1 e och 3 §§ och 3 a kap. 1–3 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 1 kap. 3 a § och 2 kap. 1 b, 7 och 8 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Föreslagen lydelse

Lag om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen

1 kap.

1 §²

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som biodrivmedel och *flytande* biobränslen ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som biodrivmedel och biobränslen ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

2 §³

I denna lag betyder

agrobiomassa: biomassa som produceras inom jordbruket,

biobränslen: fasta, gasformiga eller flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för andra energändamål än motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

² Senaste lydelse 2020:1044.

³ Senaste lydelse 2020:1044.

förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall,

biodrivmedel: vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål, *biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,*

livsmedels- eller fodergrödor: stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte

1. restprodukter och avfall,
2. material som innehåller både cellulosa och lignin, eller
3. mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

flytande biobränslen: vätskeformiga bränslen för andra energiändamål än transportändamål, som framställs av biomassa,

gasformiga biobränslen: gasformiga bränslen för andra energiändamål än transportändamål, som framställs av biomassa,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet, och

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av biodrivmedlet eller det flytande biobränslet och börjar med

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av biodrivmedlet eller biobränslet och börjar med

– odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, eller

– omhändertagandet av avfall eller restprodukter som biodrivmedlet eller det flytande biobränslet framställs av, om inte restprodukterna har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet.

– omhändertagandet av avfall eller restprodukter som biodrivmedlet eller biobränslet framställs av, om inte restprodukterna har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet, och

skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket.

3 §⁴

För att biodrivmedel eller flytande biobränslen ska anses som hållbara ska hållbarhetskriterierna i 2 kap. 1–5 §§ vara uppfyllda.

Biodrivmedel och flytande biobränslen som framställts av avfall eller restprodukter ska anses som hållbara även om kriterierna i 2 kap. 2–5 §§ inte är uppfyllda. Om en restprodukt har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet gäller dock kriterierna i 2 kap. 2–5 §§.

För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara ska hållbarhetskriterierna i 2 kap. 1–7 §§ vara uppfyllda. *Om sådana drivmedel eller bränslen framställts av avfall eller restprodukter, gäller bara kriteriet i 2 kap. 1 § utom i fall som anges i andra stycket.*

Om biodrivmedel eller biobränslen framställts av

– restprodukter som uppkommit direkt i en vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1–7 §§,

– restprodukter som uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1–8 §§, och

– avfall som uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1 och 8 §§.

Fast kommunalt avfall från biomassa som används för produktion av el, värme och kyla ska anses som hållbart även om hållbarhetskriterierna i 2 kap. inte är uppfyllda.

3 a §

I fråga om fasta eller gasformiga biobränslen gäller 3 § första och andra styckena endast bränslen som används för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med anläggningar och sammanlagd installerad tillförd effekt.

⁴ Senaste lydelse 2017:1094.

2 kap.**1 §⁵**

För att biodrivmedel *eller* flytande bibränslen ska anses som hållbara ska användningen av *dessa bränslen* medföra *en minskning av utsläppen av växthusgaser, jämfört med de utsläpp som användning av fossila bränslen hade gett, med*

1. minst 50 procent, om biodrivmedlet eller det flytande bi-bränslet har producerats i en anläggning som tagits i drift senast den 5 oktober 2015, *och*

2. minst 60 procent om biodrivmedlet eller det flytande bi-bränslet har producerats i en anläggning som tagits i drift efter den 5 oktober 2015.

Utsläppen ska räknas från den produktionsprocess som börjar med odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, och som pågår fram till och med användningen av biodrivmedlet eller det flytande biobränslet eller, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet framställs av avfall eller restprodukter, den produktionsprocess som börjar med omhändertagandet av avfallet eller restprodukterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser ska beräknas.

För att biodrivmedel *och* flytande bibränslen ska anses som hållbara ska användningen av *dem* medföra *att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett, med*

1. minst 50 procent, om biodrivmedlet eller det flytande bi-bränslet har producerats i en anläggning som *har* tagits i drift senast den 5 oktober 2015,

2. minst 60 procent, om biodrivmedlet eller det flytande bi-bränslet har producerats i en anläggning som *har* tagits i drift efter den 5 oktober 2015, *och*

3. *minst 65 procent, om biodrivmedlet eller det flytande bi-bränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift efter den 31 december 2020.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser *för de biodrivmedel och flytande biobränslen som avses i första stycket* ska beräknas.

⁵ Senaste lydelse 2017:1094. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

1 a §⁶

En anläggning anses vara tagen i drift enligt 1 § så snart det förekommer fysisk produktion av biodrivmedel eller flytande biobränslen på anläggningen.

För att fasta och gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett, med

1. minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter den 31 december 2020, och

2. minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter den 31 december 2025.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser för de biobränslen som avses i första stycket ska beräknas.

1 b §

En anläggning anses ha tagits i drift enligt 1 och 1 a §§ så snart det vid anläggningen förekommer fysisk produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen eller el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen.

2 §⁷

För att biodrivmedel eller flytande biobränslen ska anses som hållbara får inte dessa bränslen produceras av råvaror från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande har denna beskaffenhet eller ej:

a) naturskog eller annan trädbevuxen mark med inhemska arter, där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte störts i betydande utsträckning,

För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte produceras av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

⁶ Senaste lydelse 2017:1094.

⁷ Senaste lydelse 2011:1065.

b) gräsmark med stor biologisk mångfald som i avsaknad av mänsklig verksamhet förblir gräsmark och som bibehåller den naturliga artsammansättningen och sina ekologiska särdrag och processer,

c) gräsmark med stor biologisk mångfald som i avsaknad av mänsklig verksamhet skulle upphöra att vara gräsmark och som är rik på arter och inte skadad, *eller*

d) områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts till *naturskyddsområden*.

c) gräsmark med stor biologisk mångfald som i avsaknad av mänsklig verksamhet skulle upphöra att vara gräsmark och som är rik på arter och inte skadad,

d) områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts för *naturskydd*, *eller*

e) skog eller annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald som är rik på arter och inte skadad eller som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald, om det inte finns belägg för att råvaruuttaget varit oskadligt ur naturskyddssynpunkt.

Första stycket gäller dock inte

a) om det inom ett område som anges under första stycket c är nödvändigt att *samla in* råvaror för att bevara markens status som gräsmark och *dessa råvaror används för att producera biodrivmedel och flytande biobränslen*, eller

b) om produktion av råvaror till biodrivmedel och *flytande* biobränslen inte påverkar de syften som gäller för ett sådant område som anges under första stycket d.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som anges i första stycket a–c.

a) om ett område som avses i första stycket b eller c är mindre än en hektar eller om det inom ett område som anges i första stycket c är nödvändigt att *skörda* råvaror för att bevara markens status som gräsmark, eller

b) om produktion av råvaror till biodrivmedel och biobränslen inte påverkar de syften som gäller för ett sådant område som anges under första stycket d.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som anges i första stycket.

3 §⁸

För att biodrivmedel eller *flytande* biobränslen ska anses som hållbara får inte *dessa bränslen* produceras av *råvaror* från mark inom områden som den 1 januari 2008 eller senare har utsetts till skyddsområden för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade eko-

För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får *de* inte produceras av *agrobiomassa* från mark inom områden som den 1 januari 2008 eller senare har utsetts till skyddsområden för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter,

⁸ Senaste lydelse 2011:1065.

system eller arter, som är erkända i internationella avtal eller som ingår i förteckningar som har utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen. Detta gäller oavsett om marken fortfarande *har denna beskaffenhet* eller *ej*.

Första stycket gäller *dock inte* om produktion av *råvaror* till biodrivmedel och *flytande* bibränslen *inte* påverkar de syften som gäller för ett sådant område som anges i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som anges i första stycket.

som är erkända i internationella avtal eller som ingår i förteckningar som har utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen. Detta gäller oavsett om marken fortfarande *är av detta slag* eller *inte*.

Första stycket gäller *endast* om produktion av *agrobiomassa* till biodrivmedel och bibränslen påverkar de syften som gäller för ett sådant område som anges i första stycket.

4 §⁹

För att biodrivmedel *eller flytande* bibränslen ska anses som hållbara får *inte dessa bränslen* produceras av *råvaror* från mark som den 1 januari 2008 utgjordes av någon av följande naturtyper, men som inte längre gör det när råvarorna skördas *eller avverkas*:

a) våtmarker, varmed avses mark som under hela året eller en betydande del av året är täckt eller mättat av vatten,

b) kontinuerligt beskogade områden, varmed avses markområden som omfattar mer än ett hektar med träd som är högre än fem meter och ett krontak som täcker mer än 30 procent av ytan eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden, eller

c) markområden som omfattar mer än ett hektar med träd som är högre än fem meter och ett krontak som täcker mellan 10 och 30 procent av ytan eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden.

Första stycket gäller dock inte om ändrad markanvändning inom ett område som anges under c medför att kraven i 1 § uppfylls.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som anges i första stycket.

5 §¹⁰

För att biodrivmedel *eller flytande* bibränslen ska anses som hållbara får *inte dessa bränslen* produceras av *råvaror* från mark som

För att biodrivmedel *och* bibränslen ska anses som hållbara får *de* inte produceras av *agrobiomassa* från mark som den 1 januari 2008

⁹ Senaste lydelse 2011:1065.

¹⁰ Senaste lydelse 2011:1065.

den 1 januari 2008 var torvmark, såvida det inte visas att odling och skörd eller avverkning av råvaran inte medför dränering av tidigare odikad mark.

var torvmark, om det inte visas att odling och skörd av råvaran inte medför dränering av tidigare odikad mark.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som avses.

6 §

För att biodrivmedel eller flytande biobränslen, som har producerats av jordbruksråvaror som odlats i Europeiska unionen, ska anses som hållbara ska råvaran vara framställd i enlighet med

a) artikel 6.1 och bilaga III i rådets förordning (EG) nr 73/2009 av den 19 januari 2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitikerna och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005, (EG) nr 378/2007 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1782/2003, och

b) de rättsakter som anges i bilaga II till förordningen, punkterna 1–5 och 9.

För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det finns både en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig inom avverkningsområdet och system för övervakning och kontroll av samma område som säkerställer att

1. avverkningsverksamheten sker på ett lagenligt sätt,

2. skogsförnygring sker på avverkade arealer,

3. arealer som utsetts för naturskydd skyddas,

4. det vid avverkningen tas hänsyn till att jordbeskaffenheten och den biologiska mångfalden ska bevaras, så att skadeverkningarna minimeras, och

5. avverkningen upprätthåller eller förbättrar skogens produktionskapacitet på lång sikt.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen anses som hållbara om det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att villkor som motsvarar dem som anges i det stycket är uppfyllda.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur det ska visas att villkoren avseende de system för övervakning, kontroll eller förvaltning som anges i första och andra styckena är uppfyllda.

7 §

För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det land eller den regionala organisation för ekonomisk integration där skogsbiomassan har sitt ursprung är part i Parisavtalet och

1. har lagt fram ett sådant nationellt fastställt bidrag (NDC) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), som omfattar utsläpp från och upptag inom jordbruk, skogsbruk och markanvändning och som säkerställer att förändringar i kollager i samband med skörd eller avverkning av biomassa tillgodoräknas landets åtagande att minska eller begränsa utsläppen av växthusgaser i enlighet med det nationellt fastställda bidraget, eller

2. har en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig när det gäller utvinning för att bevara och stärka kollager och kolsänkor, i enlighet med artikel 5 i Parisavtalet, och visa att rapporterade utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inte överstiger upptaget.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen anses som hållbara om det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur det ska visas att villkoren som anges i första och andra styckena är uppfyllda.

8 §

För att biodrivmedel och biobränslen som produceras av avfall

eller restprodukter som har uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet ska anses som hållbara ska det visas att det finns övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur det ska visas att villkoren avseende de övervaknings- och förvaltningsplaner som anges i första stycket är uppfyllda.

3 kap.

1 §¹¹

Rapporteringskyldig är den som
a) enligt 4 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel *eller flytande biobränsle, eller*

b) i yrkesmässig verksamhet använder flytande biobränsle som varken utgör eller ingår i bränsle som är skattepliktigt enligt lagen om skatt på energi.

Rapporteringskyldig är den som
1. enligt 4 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel,

2. i yrkesmässig verksamhet använder ett flytande biobränsle,

3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt,

4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt, eller

5. inte omfattas av 1–4 men ansöker om hållbarhetsbesked av något annat skäl.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från rapporteringskyldigheten enligt första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med-

¹¹ Senaste lydelse 2011:1065. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket utgår.

delar närmare föreskrifter om rapporteringsskyldigheten.

1 a §¹²

Den som är rapporteringsskyldig ska genom ett kontrollsystem säkerställa att de biodrivmedel och *flytande* biobränslen som ska rapporteras är att anse som hållbara.

Den som är rapporteringsskyldig ska genom ett kontrollsystem säkerställa att de biodrivmedel och biobränslen som ska rapporteras är att anse som hållbara.

Den rapporteringsskyldige ska genom överenskommelser, direkt eller indirekt, med samtliga aktörer i hela produktionskedjan och genom stickprov hos dessa aktörer säkerställa att kravet i första stycket uppfylls.

En rapporteringsskyldigs kontrollsystem ska granskas av en oberoende granskare. Granskaren ska kontrollera att kontrollsystemet är korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägerier. Granskningen ska också innehålla en utvärdering av den metod för stickprov som ska ingå i kontrollsystemet och stickprovets frekvens. Dessutom ska granskningen innehålla en utvärdering av de uppgifter som den rapporteringsskyldige har lämnat om sitt kontrollsystem.

Den oberoende granskaren ska i ett intyg avge ett utlåtande om kontrollsystemet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kontrollsystem och granskning av sådana system.

1 b §¹³

Den som är rapporteringsskyldig ska till tillsynsmyndigheten ge in en beskrivning av sitt kontrollsystem tillsammans med den oberoende granskarens intyg.

Tillsynsmyndigheten ska i ett särskilt beslut fastställa om den rapporteringsskyldiges kontrollsystem uppfyller kraven enligt 1 a § (hållbarhetsbesked).

Ett hållbarhetsbesked gäller tills vidare men ska omprövas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om beskrivning av kontrollsystem samt fastställande och omprövning av hållbarhetsbesked.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om styrkande av hållbarhet hos biodrivmedel och *flytande* biobränslen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om styrkande av hållbarhet hos biodrivmedel och biobränslen.

1 d §¹⁴

Ett hållbarhetsbesked ska återkallas helt eller delvis av tillsynsmyndigheten om

¹² Senaste lydelse 2011:1065.

¹³ Senaste lydelse 2011:1065.

¹⁴ Senaste lydelse 2017:1094.

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de biodrivmedel och *flytande* biobränslen som rapporteras inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de biodrivmedel och *flytande* biobränslen som den rapporteringsskyldige rapporterar inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

3. det är uppenbart att de biodrivmedel och *flytande* biobränslen som rapporteras inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet iaktas.

Ett hållbarhetsbesked får även återkallas om rapporteringsskyldigheten har upphört.

Återkallelse enligt första stycket får inte ske vid ringa felaktigheter.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de biodrivmedel och biobränslen som rapporteras inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de biodrivmedel och biobränslen som den rapporteringsskyldige rapporterar inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

3. det är uppenbart att de biodrivmedel och biobränslen som rapporteras inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet iaktas.

1 e §

Den som är rapporteringsskyldig ska lämna uppgifter till tillsynsmyndigheten

1. om den mängd hållbart biodrivmedel och hållbart flytande biobränsle, som utgör eller ingår i bränsle för vilket den rapporteringsskyldiges skattskyldighet har inträtt enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi,

2. om den mängd hållbart flytande biobränsle som avses i 1 § första stycket b och som den rapporteringsskyldige har använt,

3. för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag, och

4. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1513.

Den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–4 ska lämna uppgifter

1. för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag,

2. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från

förnybara energikällor och för rapportering till den unionsdatabas som inrättas enligt samma direktiv, och

3. om sådana mängder biodrivmedel eller biobränslen som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket 1.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldigheten att lämna uppgifter och om undantag från den skyldigheten, och

2. att den som är rapporteringsskyldig ska informera konsumenter om vilken typ av biobränsle som används i den yrkesmässiga verksamheten och om bränslets geografiska ursprung.

3 §¹⁵

Myndigheter som utövar tillsyn över att lagar följs där uppfyllda hållbarhetskriterier utgör ett villkor för att komma i fråga för en rättighet ska, på begäran *från* tillsynsmyndigheten enligt denna lag, överlämna uppgifter som kan bidra till att identifiera rapporteringsskyldiga enligt 1 § och om den mängd biodrivmedel och flytande biobränsle som utgör eller ingår i bränsle för vilket den rapporteringsskyldiges skattskyldighet har inträtt enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Myndigheter som utövar tillsyn över att lagar följs där uppfyllda hållbarhetskriterier utgör ett villkor för att komma i fråga för en rättighet ska, på begäran *av* tillsynsmyndigheten enligt denna lag, överlämna uppgifter som kan bidra till att identifiera rapporteringsskyldiga enligt 1 § och om den mängd biodrivmedel som utgör eller ingår i bränsle för vilket den rapporteringsskyldiges skattskyldighet har inträtt enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi.

3 a kap.

1 §¹⁶

Ett anläggningsbesked får begäras av den som är

1. rapporteringsskyldig för ett biodrivmedel enligt 3 kap. 1 § första stycket *a*, eller

Ett anläggningsbesked får begäras av den som är

1. rapporteringsskyldig för ett biodrivmedel enligt 3 kap. 1 § första stycket *1*, eller

¹⁵ Senaste lydelse 2017:1094.

¹⁶ Senaste lydelse 2020:1044.

2. skattskyldig för ett *annat motorbränsle som framställts av biomassa eller ett gasformigt biobränsle* enligt 4 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Med anläggningsbesked avses ett beslut av tillsynsmyndigheten om att det finns ett kontrollsystem som visar att ett bränsle eller den anläggning där bränslet har producerats uppfyller de krav som följer av detta kapitel.

2 §¹⁷

För ett biodrivmedel *eller annat motorbränsle som framställts av biomassa och* som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 3 a eller 3 b § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska kontrollsystemet visa att bränslet

1. inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor, eller
2. är framställt av livsmedels- eller fodergrödor men har producerats i en anläggning som tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskriven.

3 §¹⁸

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utformningen av kontrollsystemet och de krav som enligt 2 § måste vara uppfyllda för att ett anläggningsbesked ska kunna ges.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utformningen av kontrollsystemet och de krav som enligt 2 och 2 a §§ måste vara uppfyllda för att ett anläggningsbesked ska kunna ges.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. I fråga om leverans eller användning av biodrivmedel eller biobränslen som en aktör har i lager vid ikraftträdandet eller har avtalat om före den tidpunkten och som avser leverans före den 1 juli 2022, ska de nya bestämmelserna inte utgöra grund för återkallelse av hållbarhetsbesked eller hinder för tillsynsmyndigheten att besluta om sådana besked.

¹⁷ Senaste lydelse 2020:1044.

¹⁸ Senaste lydelse 2015:838.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 c § och 7 kap. 3 c och 4 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 c §¹

För biogas eller biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning medges befrielse från energiskatt med 100 procent och från koldioxidskatt med 100 procent.

Första stycket gäller endast om bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och *flytande* biobränslen.

Första stycket gäller endast om bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen.

Om bränslet förbrukas i en sådan anläggning som avses i 1 kap. 3 a § lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen, gäller första stycket dessutom endast om förbrukaren vid förbrukningstillfället innehar ett hållbarhetsbesked som omfattar bränslet enligt 3 kap. samma lag.

7 kap.

3 c §²

Avdrag enligt 3 a och 3 b §§ medges endast om

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och *flytande* biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

¹ Senaste lydelse 2020:1045.

² Senaste lydelse 2017:1231.

4 §³

En skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på biogas och biogasol som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle.

Första stycket gäller endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd,
  2. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare, och
  3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett *anläggningsbesked* enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och *flytande* biobränslen.
3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett *hållbarhetsbesked* enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen *och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.*

Om biogasen eller biogasolen förbrukats eller sålts som motorbränsle för transportändamål, gäller skattebefrielse enligt denna paragraf endast om biogasen eller biogasolen dessutom omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

³ Senaste lydelse 2020:1045. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § och rubriken närmast före 2 kap. 4 § lagen (2011:1200) om elcertifikat ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Särskilda krav för el som produceras med flytande biobränsle

Särskilda krav för el som produceras med biobränsle

2 kap.

4 §

När el produceras med *sådana* flytande biobränslen *som avses i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen*, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena är att anse som hållbara enligt *samma lag*.

När el produceras med flytande, *fasta eller gasformiga* biobränslen, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt *lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen*.

För fasta och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast om bränslena används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

*Regeringens förslag**Utskottets förslag***1 kap.**

2 §

I denna lag betyder

agrobiomassa: biomassa som produceras inom jordbruket,

biobränslen: fasta, gasformiga eller flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för andra energiändamål än motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,

livsmedels- eller fodergrödor: stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte

1. restprodukter och avfall,

2. material som innehåller både cellulosa och lignin, eller

3. mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av biodrivmedlet eller biobränslet och börjar med

- odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, eller
- omhändertagandet av avfall eller restprodukter som biodrivmedlet eller biobränslet framställs av, om inte restprodukterna har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet, och skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket.